

Ög við fleiri skattakrón-um hava politikarar nógv størri møguleikar at finna loysnir, m.a. á eldraðkinum

Roynt eftir førimumi

Páll Vang segði, at á eldraðkinum hevur kommunan roynt eftir førimumi, tá ið hugsað verður um figgarstøðuna hjá kommununi.

– Fyrsta tiltakið var at lata pensionistafelagnum høli í skúlanum at vera í. Eitt annað tiltak var at fáa Undirhúsið latið upp, og tað hevur nú eydnast. Í „Snaruni“ er ein kaffimunnur at fáa og har skuldi verið eitt gott høvi at fingið eitt prát um dagsins viðurskipti.

Men so gjørdi hann vart við, at eisini konufólk vóru vælkomnir í Snaruna.

Siðani hevur býráðið í samstarvi við heimahjálpinu gjørt eitt fyribils sambyli til nøkur fólk.

– Hetta var ein loysn, sum tað gekk rættiliga skjótt at seta í verk. Tað visti seg, at tað var skjótt at fáa hetta sambyli á fótur, tá ið málið ikki skuldi ígjøgnum landsstýrið.

– Eftir umstøðunum er hetta ein hampilg loysn, og í øllum forum hava tey fólkini tað munandi betri enn tey høvdu tað árdenn

Kanna tørvin á.....

Páll Vang segði, at seinasta tiltakið hjá Tvøroyrar Kommunu er, at ein fakligur bólkur er settur at kanna tørvin.

Men hvørjum tørvurin skuldi kannast á, visti hann ikki. Ti politikararnir vistu ikki, hvørjum tørvur var á.

– Vit hava lagt stóran dent á at lýsa tørvin. Ti vit halda, at tað er sera umráðandi, at tað, sum býráðið ger á økinum, er tað rætta. Ög vit vita ikki, um tað er tørvur á sambylum, ellisheimum, umlætting og, um so er, til hvussu nógv fólk.

– Ög eg má tverri siga, at eftir at hava tosað við heimahjálpa, heimasjúkrasystir, kommunulæknar og ellisheimið, endaðu vit aftur í eini meting.

– Tvs, at vit komu ikki

trupulleikanum nóg nær, tó at vit nærkast.

– Vit hava fingið at vita, at eini 60-70 fólkstanda á biðilistanum til ellisheimið.

– Men spurningurin er, hvussu stóran tann veruligi tørvurin er, tí tað er onki dulsmál, at nógv skrivað seg upp í góðari tíð fyri at tryggja sær pláss, tá ið tað kemur so langt.

Páll Vang segði, at niðurstøðan er nú blivin tann, at útvegar býráðið eitt sambyli/umlættingarheim til eini 10 fólk er tað á góðari leið í Tvøroyrar kommunu.

– Men hvussu nógv av teimum 10 plássunum skulu vera til umlætting og hvussu nógv búpláss, visti hann ikki, tí tað máttu fakfólkini meta um.

Býráðsformaðurin segði tað er útfra hesum, at býráðið nú arbeiðir.

Ög hann roknaði við, at kommunan fer at finna eina hóskandi loysn longu seinni í ár.

Ein stór fløkja

Annars fýrtist býráðsformaðurin á, at landspolitiskt er eldraðkið ein stór fløkja, alt sum tað er.

– Har einasta, sum hevur gingið eftir eini fastari skipan eru ellis- og røktarheiminum. Har hevur landið gildið 85% og kommunurnar 15%.

– Men nú er eisini ólag komin tað skipanina, tí heimini í Sandoynni hava fingið eina serliga skipan.

– Hinvegin eru tað neyv-an tvey sambyli, sum eru figgað uppá sama máta.

– Sambylini eru ein

Tey, sum vóru á eldrasamkomuni á Tvøroyri fingið at vita, at kommunan var farin at kanna tørvin. Býráðið arbeiðir nú vit at gera sambyli og umlættingarheim til eini 10 fólk

vavstur ímillum land og kommunur, millum kommunu og kommunu har tær bygga sambyli í felag, enn-tá millum kommunur og ellisheim í onkrum føri og onkur sambyli eru sjálvsognarstovnar.

– Har er ongin felags figging, uttan tað, at nú er ein kunngerð lýst um at 50.000 krónur verða lætnar í byggistuðuli til hvørt fólk í einum sambyli.

– Hinvegin skulu kommunurnar sjálvar rinda náttar-

vaktirnar hjá heimarøktini.

Náttarvakt hevði hjálp

Spurningurin er so, hvat vit skulu leggja dent á í framtíðini.

– Vit vita, at tað er dyrt at bygga og reka stovnar

– Men tað eru aðrar skipanir. Eitt nú er ein skipan í Danmark, har heimasjúkrasystir og heimahjálpa hava náttarvakt saman og koyra runt í sama bili til tey eldru, sum hava brúk fyri tí.

Páll Vang segði, at ein slík

skipan kostar so ikki meiri enn tvær lönir.

Hann segði, at fólk vilja fegin vera í sinum egnu hús-um so leingi sum gjørligt.

– Men tað er einki at ivast í, at tey eru mong, sum stúra fyri náttini og at eingin skal hyggja inn til teirra frá klokkan átta um kvöldið til kl. átta um morgunin.

– Hinvegin høvdu tey folt seg munandi tryggari um tey vistu, at onkur hugdi inn til tey eina, ella tvær ferðir um náttina.

Á Tvøroyri hevði eisini verið tosað um at brúka ellis- og røktarheimið bara til røktarsjúklingar og at kommunurnar so kundu finna loysnir til tey fólkini, sum vóru frægarir fólk.

– Men so krevst óivað meiri starvsfólk til røktarheimið og tað er aftur ein peningaligur spurningur.

Býráðsformaðurin á Tvøroyri segði, at hann hevði varhugan av, at Landsstýrið færdi ein „hendur í favn“ politikk á eldraðkinum har tey vita, at kommunurnar hava trupulleikan, tí tað eru kommunustýrslimir sum siggja trupulleikan dagliga. Sostatt liggur trýstið á kommununum og tær verða óbeinleiðis tvingaðar at finna figging til endamálið.

Hann helt, at hetta var ein ódámiligur máti at føra politikk uppá, istaðin fyri at fáa eina greiðar reglar ímillum land og kommunur.

Hann helt, at hetta var ein ódámiligur máti at føra politikk uppá, istaðin fyri at fáa eina greiðar reglar ímillum land og kommunur.

Onki at ræðast

Annars helt Páll Vang ikki, at ætlaða fólkatryggingin er nakað a ræðast.

Tí øll lond, eisini hini velferðarsamfelagini norðurlondunum hava ássannað, at tað almenna orkar ikki at betala fólk eina rimiliga pensjón í framtíðini.

– Hann visti eisini á, at Havna Arbeidsmannafelag hevur longu eina fólkatrygging, sum er ein stórbati hjá teimum pensjonaðum arbeiðsmönnum í Havn.

Annars helt hann, at útlit eru til, at Tvøroyrar Kommuna verður betri før fyri at arbeiða á eldraðkinum í framtíðini, tí nú er líkt til, at skuldin hjá kommununi fer at minka 1/3, tá ið kommunuløysnin hjá landsstýrinum er sett í verk.

Eftir teirri loysnini skal toppurin av skuldini hjá teimum ringast staddu kommununum strikast, so at ongin kommunu kemur at skylda meiri enn triggjar álíkningar.

Á eldrasamkomuni í skúlanum í Trongisvági hugleiddi eisini Sigvald Kristiansen frá um eldraárin.

Hann greiddi frá støðuni hjá teimum eldru í Føroyum og hann greiddi frá, hvussu fólk kunnu bera seg at fyri at halda seg raskari upp í ellisárin.

– Bera vit okkum skilgott at, ber í mongum forum til at útseta vanlig ellisbreyk og sjúkurlív nógv ár, og kanska eisini heilt at sleppa undan teimum segði hann.

Sigvald Kristiansen er fyrrverandi kommunulæknir og næstformaður í nevndini, sum fyrirleikar tiltøk í sambandi við eldraárin.

Tað, sum hann segði, líktust so nógv tí, sum hann bar fram á eldrasamkomu í Vági fyrr í mánaðinum, og sum vit endurgóvu tá, at vit skulu ikki troysta lesaran við at endurtaka tað hesuferð.

Á hugnakvöldinum var eisini Levi Niclasen, bygðaráðsformaður í Hvalbiar Kommuni og hann fortaldi søgur.

Siðani var dúgliga sungið aftur við harmonikutónleiki og borðreitt var við kaffi, te og kakum.

Alt í alt eitt líka væleydnað og hugnaligt kvöld sum samkoman í Vági fyrr í mánaðinum.

Býráðsformaðurin á Tvøroyri hevur varhugan av, at Landsstýrið færdi ein „hendur í favn“ politikk á eldraðkinum har tey vita, at tað eru kommunustýrslimir sum siggja trupulleikan dagliga. Sostatt liggur trýstið á kommununum og tær verða óbeinleiðis tvingaðar at finna figging til endamálið. Hann helt, at hetta var ódámiligur máti at føra politikk uppá